V říjnu začala revitalizace parku Židovské pece

01.10.2025

Městská část zahájila úpravy, které pomůžou parku reagovat na klimatické změny. Zajistí víc zeleně, vody i příjemných zákoutí.

V parku Židovské pece dlouhodobě roste počet návštěvníků. Zároveň ho ale začaly významně ovlivňovat klimatické změny, které společně s blízkou bytovou výstavbou způsobují jeho vysychání. Z toho důvodu naplánovala městská část rozsáhlou úpravu parku, která začala 1. října a potrvá do konce září roku 2027. Revitalizace bude probíhat postupně ve čtyřech etapách, takže park zůstane průchozí a omezení pro návštěvníky bude jen částečné. Přesto se ale kvůli zajištění bezpečnosti uzavřou některá hřiště. Fitness a dopravní hřiště zůstanou otevřené po celou dobu. „Současný stav parku, ovlivněný krátkodobým suchem v letech 2015 až 2018, kdy už probíhal průzkum terénu, vykazuje známky degradace stromového patra. A to dokonce do té míry, že bylo nutné doplňkové zhodnocení stavu dřevin z důvodu ztrát některých stromů," říká krajinářská architektka Jana Pyšková, která je spolu s hlavním autorem projektu Michalem Fišerem a kolegou Ondřejem Fousem spoluautorkou revitalizace.

Záměrem je provést v parku po půli století od jeho založení úpravy jak přírodních prvků, tak jeho technického vybavení a ostatní pevné infrastruktury. Se svými šesti hektary jde také o jednu z největších zelených ploch v Praze. „Rozhodnutí revitalizovat Židovské pece nebylo ani tak politické, jako spíše odborné. Pokud bychom to neudělali, park by začal do pár let odumírat. Navržené úpravy zajistí zelený a rozkvetlý park na dalších 50 let. Přibyde i veřejné WC, které na takto velké ploše chybí. Pece a celá východní část Prahy 3 si to zaslouží," dodává starosta Michal Vronský.

Součástí úprav bude taky oprava cest a výměna osvětlení. Ve východní části vznikne menší kavárna, která nabídne nápoje a drobné balené občerstvení. Přilehlá zastřešená zpevněná plocha pak umožní umístění stolků a židliček k posezení. „Úpravou parku samozřejmě myslíme na jeho stále se zvyšující návštěvnost a jeho zútulnění pro příchozí. Nechceme ho ale upravovat jenom kvůli tomuto. Je pravda, že poslední roky mu daly opravdu zabrat. Dopady klimatické změny ho oslabily a z toho důvodu chceme zlepšit jeho biodiverzitu a pomoci parku lépe zadržovat vodu, aby zůstal živým a příjemným místem i pro další generace," říká radní Jan Bartko.

Židovské pece budou mít po revitalizaci o 155 stromů více

„Park byl vybudovaný na skalních výchozech, což je obtížné stanoviště pro život rostlin samo o sobě. Základním problémem je stále se snižující schopnost parku jako celku odolávat rostoucí návštěvnosti a probíhající změně klimatu, kdy dochází k ubývání stínu, a tím i jeho pobytových kvalit. Patrná je také snížená schopnost území zadržovat dešťovou vodu. Přívalová voda se nevsakuje do země, ale stéká bez užitku pryč," doplňuje Ondřej Fous. Z tohoto důvodu je důležité vytvořit retenční lože, prohlubně a rýhy, které ji budou svádět do té částí parku, kde se jí nedostává.

Podle Fouse je v Židovských pecích taky řada potenciálně rizikových dřevin, které sehrávají svoji úlohu v celkovém klimatu a vzájemném prolínání stromů, důležitém pro ekosystém daného prostoru. Tyto stromy je nutné považovat z hlediska jejich životnosti za dočasné a je třeba se připravit na jejich odcházení. Jedná se především o javory mléče, kleny i lípu srdčitou. V následujících deseti letech jsou pak biologickými škůdci ohroženy jilmy, břízy, smrky a jasany. „Jelikož je ve světě stromů a jejich potřebného ujmutí nutné uvažovat v horizontu nejméně patnácti let, je třeba hodnotit situaci jako akutní. Reálně hrozí fragmentizace parku, kdy stromy začnou sesychat odshora a významná část jich v následujících letech uhyne na šok," vysvětluje Fous.

Celkově dojde k vykácení 236 kusů z důvodu jejich špatného stavu. V plánu je ale vysadit 391 stromů, což je o 155 víc. Objeví se tu domácí teplomilné druhy, například dub pýřitý, dub cer, jeřáb břek a další mahalebky, ale i druhy zahradní, které jsou méně pěstované, ale perspektivní. „Do pražského veřejného prostoru vracíme téměř zapomenutý trnovník pražský, posílíme vzdušné jerlíny v centrální aleji výsadbou její nové, druhé linie, která podpoří stávající degradovanou první linii. Na suchá, v létě rozpálená návrší pak plánujeme umístit skupiny cedrů," upřesňuje krajinářská architektka Michaela Sinkulová.

Park bude mít nový bezbariérový vstup

Vedle stromů tu přibude 983 nových keřů včetně růží, které budou vysázené v rozáriu. Růžovou minizahradu, tvořící příjemné místo k posezení, najdete v západní části parku. Pěstovat se tu budou hlavně bujné ramblery, tedy růže s dlouhými a bohatě kvetoucími větvemi, které šplhají po konstrukcích, a pak taky klasické keřové růže. „Z kulturní povahy tradičních rozárií jsme si vzali relativně málo, a tak bude mít park na Židovských pecích osobitý charakter. Podstatné pro nás bylo, aby použité růže měly spíše botanickou povahu a nižší stupeň prošlechtění, zejména kvůli odolnosti na poměrně tvrdém stanovišti," vysvětluje Fous. Travnaté plochy se osejí směsí, která je odolnější vůči klimatické změně a nevyžaduje časté sekání. Budoucí výsadba je pak složená z raně i pozdně kvetoucích rostlin, aby motýli a další opylovači měli co nejdéle dostatek potravy.

Vstříc městské části vyšla stavební společnost Metrostav, která v těsné blízkosti parku staví několik rezidenčních bytů a s Prahou 3 se dohodla na výstavbě nového bezbariérového chodníku. Chodník propojí Židovské pece s ulicí Olgy Havlové. Práce nijak výrazně neovlivní průchodnost vnitřních cest v parku a už v říjnu příštího roku se do Pecí budete moci dostat novým vchodem.

Úprava parku, která proběhne v jeho horní části směrem k Jilmové ulici, bude stát 110 milionů korun. Na revitalizaci se podařilo získat 37 milionů z evropského fondu

IROP, částkou 33,8 milionu bude úpravu dotovat magistrát a dalších 15 milionů je příspěvek developera. Zbylou částku doplatí Praha 3.

Nad projektem parku přišlo debatovat přes 50 místních obyvatel

Projít se po Židovských pecích a ptát se na chystané změny zástupců Prahy 3 a projektantů mohli zájemci 25. září. Na komentované vycházce se sešlo okolo 50 občanů. Projektanti jim představili chystané změny a zdůraznili nutnost zachránit park před vysycháním. Uvedli například, že srovnání travnatých ploch zlepší vsakování vody a zabrání jejímu stékání na cesty. Mluvilo se také o opatřeních k zadržování vláhy. Cesty se také promění — některé zmizí, hlavní průchod od Jilmové se rozšíří a vznikne nová mlatová pěšina z Rixdorfské ulice k Jilmové.

Velká část debaty se týkala taky stromů. Projektanti všechny ujistili, že vzrostlé stromy podél hlavního průchodu se zachovají. Naopak se počítá s novým stromořadím a lavičkami u centrální louky. Obavy z poškození kořenů v místech plánovaných prací rozptýlili vysvětlením, že práce proběhnou speciální šetrnou metodou. Na místě bývalé pergoly, kde je nyní betonový půlkruh s lavičkami, vznikne nové

tříposchoďové pódium z masivního dřeva. Podle projektantů může sloužit jako herní prvek pro děti, posezení s výhledem na park i menší jeviště. Ke konci procházky padaly také otázky na případná mlžítka nebo fitness hrazdy. Zástupci městské části vysvětlili, že i když tyto prvky nejsou v projekčních plánech, je možné park do budoucna nadále vylepšovat.

Revitalizace parku Židovské pece — otázky a odpovědi

Kdy skončí rekonstrukce parku Židovské pece?

- Stavba začala 1. října 2025 a potrvá do konce září 2027.

Co všechno se bude opravovat?

- Revitalizace se zaměří hlavně na náhorní plošinu parku a přilehlé části. Po etapách se opraví a rozšíří cesty, mobiliář, osvětlení a přibudou nové výsadby.

Kolik to bude stát a kdo rekonstrukci zaplatí?

- Celkové náklady jsou asi 110 milionů Kč.
    - 37 mil. Kč přispěje Evropská unie (IROP),
    - 33,8 mil Kč přispělo hlavní město Praha,
    - 15 mil. Kč dodal developer Metrostav Development,
    - zbytek (24,3 mil., 22 %) uhradí městská část Praha 3.

Proč je revitalizace potřeba?

- Park trpí stářím (po 50 letech spěje k dožití) a klimatickými změnami:
    - ubývá stínu, přehřívá se,
    - vysychá půda a voda rychle odtéká,
    - stromy ztrácí vitalitu,
    - cesty a vybavení jsou v horším stavu,

- park není připraven na skokový nárůst návštěvníků (nová výstavba)
- chybí toalety (dnes sezonně TOITOI), občerstvení a lepší zázemí – zvýšení bezpečnosti

Pokud by k revitalizaci nedošlo, jak by park vypadal za deset let?

- Až polovina dřevin by postupně odumřela. Park by se proměnil v suchou, téměř stepní plochu, kde většina rostlin přes léto uvadne a znovu obroste až po deštích. V takovém stavu by se v parku dalo pobývat jen brzy ráno nebo večer — ztratil by svůj dnešní vitální charakter i atraktivitu.

Jak bude park během prací přístupný?

- Park se nebude zavírat celý najednou. Opravy poběží po etapách, takže hlavní průchody sever–jih a východ–západ zůstanou otevřené.

Co v parku přibude nového?

- nové, klimaticky odolnější stromy a keře, květinové záhony
- pobytové trávníky pod závlahovým systémem
- travobylinné trávníky navržené přímo pro konkrétní místa s jiným managmentem údržby
- systém průlehů pro absorpci vody v parku — pro uživatele neviditelný prvek
- opravené a širší cesty,
- nové lavičky a osvětlení,
- drobný stánek s nápoji a veřejné toalety,
- růžová zahrada (rosarium) s vyhlídkou.

Jak bude vypadat objekt občerstvení a toalet? V parku vznikne drobná stavba, která nabídne:

- veřejné toalety (bezbariérové),
- prodejní stánek s nápoji a drobným baleným občerstvením,

- zastřešený venkovní prostor, kam půjde dát posezení

Stát bude u hlavní cesty východní části parku a poskytne zázemí hlavně rodinám s dětmi, které využívají blízká hřiště. Primárně určeno pro celoroční provoz.

Kolik stromů bude pokáceno a kolik vysazeno?

V parku je celkem 830 stromů, na základě dendrologického průzkumu, který byl aktualizovaný v roce 2023 je navrženo na kácení celkem 236 stromů (velká část nemocných, část kvůli projektu). V etapách, které jsou nyní realizovány, je celkem 291 stromů, z toho bude vykáceno 90 stromů (pouze 4 stromy jsou svou velikostí na povolení ke kácení). Kácení proběhne na podzim 2025. Vysadí se 230 klimaticky odolnějších stromů, tedy o 140 víc než předtím, plus téměř tisíc keřů. Před samotným kácením proběhne opět revize potřeby kácení — některé dřeviny již z parku musely být odstraněny v rámci běžné péče o park. Stávajícím dřevinám budou vylepšeny stanovištní podmínky.

Budou práce obtěžovat okolí?

Bohužel ano, počítejte s pohybem stavební techniky a dočasným omezením některých hřišť (kvůli bezpečnosti, revitalizace se jich netýká). Fitness a dopravní hřiště zůstanou otevřené po celou dobu.

Galerie

4 fotografie

